

© PATRICK DIELEMAN

FUNGICIDEN EN HALMVERSTEVIGING IN GRASZAAD

Het ILVO organiseerde voor de zesde en laatste keer een proef rond het gebruik van fungiciden in de graszaadteelt. Begin juli werden de resultaten in perspectief geplaatst tijdens een graszaadnamiddag, vlak bij het proefveld in Boekhoute.

GRASZAADTEELT

Patrick Dieleman

“Het huidige graszaadteeltonderzoek op het ILVO loopt binnenkort af, maar er blijft informatie naar de sector doorstromen vanuit de ruime praktijkervaring en eventueel toepassing van nieuwe methodieken of producten in de ILVO-basiszaadproducties”, vertelt onderzoeker Georges Rijckaert.

Proeven van 2006 tot 2014

Vervolgens overliep Georges Rijckaert de krachtlijnen van het onderzoek. In een eerste reeks proeven in 2006, 2007 en 2008 met de cultivars Meroa en Salome van Italiaans raaigras, noteerden ze na de toepassing van strobilurines een meeropbrengst van 14 tot 18%. Door de betere fotosynthese en de grotere aanvoer van assimilaten is het duizendkorrelgewicht hoger. Er zijn ook meer zaden, doordat er dankzij de betere voeding minder aborteerd worden. Het effect van de triazolonen Horizon en Tilt, die toen voor graszaadteelt erkend waren, was minder eenduidig. Rijckaert concludeerde toen dat Horizon niet geschikt is als vroeg preventief middel, maar je kunt het wel inzetten voor curatieve behandelingen vlak voor of na de bloei.

Een tweede reeks fungicidenproeven liep van 2010 tot 2012. Dit waren jaren zonder ziektes, op wat zwart-schimmel in 2010 na. Toch stelde Georges een tendens tot opbrengstverhoging van gemiddeld 10% vast, als gevolg van het tonifiërend (vergroenend) effect. Het onderzoek van 2012 leidde ook tot uitbreiding van de erkenning voor Aviator en Skyway/Evora. Deze SDHI-fungici-

den waren echter niet superieur aan Fandango. “Een aanzienlijk nadeel van die middelen is dat je het stro niet mag vervoederen. Daarvoor zijn residustudies nodig, maar de markt van de graszaadteelt is voor de firma te klein om die te bekostigen.” Uit de onderzoeken kwam als aanbeveling naar voren dat je het best een combinatie van een strobilurine en een triazole inzet. Bij vroege aantastingen opteer je voor een vroegere toepassing, anders doe je het juist voor de bloei. Een alternatief is wachten tot de ziekte zich voordoet, maar meestal kom je dan te laat.

In 2014 werden er fungicidenproeven opgezet in Italiaans en Engels raaigras om het optimale toepassings-tijdstip en de effecten van de nieuwere SDHI's te bekijken, die al erkend waren in graan. In Engels raaigras verhoogden alle fungiciden de opbrengst met gemiddeld 18,4%. Bij de oudere middelen Horizon en Fandango, was de meeropbrengst slechts half zo hoog. Vanuit dit onderzoek formuleerden ze de aanbeveling dat preventief spuiten voor de bloei een must is in Engels raaigras. De meerwaarde van SDHI's tegenover de klassieke combinatie van triazole met strobilurine werd niet bewezen. Wie kiest voor een mogelijke curatieve behandeling kan goedkoper werken, maar daartegenover staat de noodzaak om het gewas nauwgezet op te volgen. Ook bij het Italiaans raaigras kwam het opbrengstverhogend effect duidelijk naar voren, ondanks de geringe ziektedruk in de periode voor de bloei.

Teeltjaar 2015

Johan De Dijn van ILVO belichtte het teeltjaar 2015. Er kon in september 2014 heel vlot gezaaid worden. Er waren zelfs enkele gevallen van novemberzaai, maar De

Dijn raadde aan om daar geen gewoonte van te maken. Door de zachte en droge winter was er enerzijds weinig plantuitval, maar anderzijds kon het Italiaans raaigras hierdoor slechts traag en onvoldoende hergroeien. Als gevolg van vochtgebrek en het koude voorjaar konden de meststoffen onvoldoende opgenomen worden. Juni was extreem droog, waardoor verdroging van de toppen van de aren voorkwam. Door de droogte kon de mengmestgift na de 2de snede onvoldoende in de bodem doordringen. Een extra gift van 200 kg chilinitraat (30 tot 35 eenheden N/ha) was nuttig. Voor het toepassen van fungiciden sloot hij zich aan bij de bevindingen van Georges Rijckaert. Hij vermoedde dat het gebruik van Spodnam om te beletten dat zaden uit de aren zouden vallen dit jaar nuttig zou blijken, zeker op percelen waar zandkopen aanwezig zijn.

Actualiteiten

Agrisemza, de organisatie van landbouwers-vermeerders van zaaizaden, ondersteunde het onderzoek van ILVO. Voorzitter Hugo Adriansens belichtte enkele actualiteiten in de graszaadteelt. De teelt van Italiaans raaigras in Vlaanderen gaat achteruit: 1764 ha in 2013 en 1465 ha in 2014. Er is ruimte voor uitbreiding. Met een productie van 2,25 miljoen kg Italiaans raaigras is er onvoldoende aanbod om aan de binnenlandse vraag te voldoen. Als gevolg van de vergroeningsmaatregelen wordt die vraag geraamd op 3 miljoen kg. Adriansens vertelde dat Agrisemza in het overleg met de zaadbedrijven wees op de gemiddelde opbrengst van ±1500 kg/ha en een toename van de kosten met 300 euro/ha in de voorbije 4 jaar. “De spreiding van de opbrengst per jaar en per ras is groot. Dit jaar zijn de kosten van graszaad voor het eerst hoger dan die van tarwe. We hebben een contractprijs voorgesteld van 60% van de verkoopprijs van de betrokken variëteit aan de boer. Iedereen heeft de mond vol van ketenoverleg. Om ons rechtmatig deel van de opbrengst te krijgen, lijkt dit ons een eerbaar voorstel.” Agrisemza verzamelt ook argumenten om de graszaadteelt mee in de lijst van vergroeningsmaatregelen te krijgen. “Op onze vraag wordt er een inventaris gemaakt van wat mogelijk is in andere lidstaten. In België wordt de graszaadteelt beschouwd als weide (code 60),

UIT DE PROEVEN BLIJKT DAT INTENSIEF TELEN EEN MEEROPBRENGST OPLEVERT.

met vermeerdering als bijkomende bestemming. Daardoor komt die onmogelijk in aanmerking voor ecologisch aandachtsgebied.” Adriansens vertelde dat ze COPA benaderd hebben om de vermeerderingspercelen van graszaad wel in aanmerking te laten komen. “We hebben ook gevraagd dat men daarbij geen mengsel van gewassen hoeft in te zaaien, maar dat de hergroei van de uitval bij de zaadoogst zou volstaan. Een tweede gras inzaaien op een vermeerderingsperceel is immers nefast voor de zuiverheid van het graszaad de komende jaren. Bijkomend hebben we gevraagd om de oppervlakte voor meer dan 30% te laten meetellen. Intussen werd de vraag ook aangekaart in Vlaanderen en de bevoegde verantwoordelijken zoeken uit wat Europees mogelijk is.”

Na deze uiteenzetting, bekeken we de proef van dit jaar. De strokenproef met 2 herhalingen bekijkt of de toepassing van fungiciden, al dan niet in combinatie met de halmverstevinger Moddus, verantwoord is in de graszaadpraktijk. Enkele weken later, na de oogst, vernamen we dat toepassing van Moddus goed was voor een meeropbrengst van 280 kg in vergelijking met de onbehandelde. De combinatie van Moddus met Fandango leverde zelfs bijna 400 kg meer op, maar meer gedetailleerde informatie hierover volgt ongetwijfeld later nog. ■